

Posudek školitele na diplomovou práci

Bc. Kateřina Kalábková: Prsten v pravěku. Univerzita Pardubice, Filozofická fakulta 2013.
338 str. textu a 94 str. příloh

*****

Diplomová práce se věnuje jednomu druhu pravěkého artefaktu – prstenu. Základním cílem práce bylo soustředit informace o dosud nalezených pravěkých prstenech a zpracovat jejich co možná nejúplnější katalog. Tento základní počin měl následně posloužit k vyhodnocení tohoto druhu artefaktu z nejrůznějších možných hledisek, a to nejen z pohledu tradičních archeologických přístupů, ale např. také jako určitého fenoménu v minulých společnostech. Již na úvod posudku je třeba konstatovat, že tyto cíle se autorce podařilo beze zbytku naplnit.

O kvalitě práce přesvědčuje již podoba jejích úvodních kapitol. Nemohou chybět, a také nechybějí, kapitoly o konceptu práce, jímž je časově průřezové sledování jednoho elementu, a o použité metodě, pomocí níž bylo cílů dosaženo. Text této kapitoly dokazuje, že autorka o celkovém pojetí a zpracování diplomové práce opravdu hluboce přemýšlela.

Následná kapitola s názvem „Prsten jako artefakt“ takové tvrzení jenom podtrhuje. Tuto část by bylo možno v podobě krátkého samostatného příspěvku ihned publikovat.

Čtvrtá kapitola přináší „povinnou“ stručnou informaci o dějinách bádání souvisejícím s diskutovaným artefaktem. Další krátká kapitola de facto pouze transkribuje terminologickou škálu, která s prsteny souvisí.

Rozsáhlá je kapitola šestá, která obecně charakterizuje jednotlivé vývojové epochy, ale současně připojuje i základní informace týkající se výskytu či podoby prstenů v onom časovém intervalu. Je třeba konstatovat, že specialista – prehistorik by mohl mít určité výhrady k některým údajům, které jsou v této kapitole prezentovány, nicméně určitě to nejsou chyby fatální, a kapitola je zpracována velmi podrobně. Trochu neorganicky je v práci zařazena sedmá kapitola věnující se zdobení prstenů, kterou bych spíše přesunul zpět, za kapitolu pátou.

Vskutku výjimečně je zpracována kapitola osmá, která tvoří základ práce, a to formou formalizovaného katalogu, děleného opět podle vývojových etap. Na 225 stranách jsou soustředěny informace o zhruba devíti stovkách prstenů z různých pravěkých období na území celé České republiky, jejichž nález se autorce podařilo dohledat v pramenech.

Kapitola 9. přináší zhodnocení dat, která se podařilo soustředit v katalogu. Toto hodnocení je opět vztaheno k jednotlivým obdobím a je věnována pozornost zejména užitým materiálům a typologickým

aspektům, nicméně mnohdy jsou diskutovány i další aspekty (gender, umístění, kontexty...).

Definitivní průřezové zhodnocení studovaného fenoménu, tedy výskytu a užití prstenu v pravěku, přináší kapitola desátá. Zde je vedle otázek chronologických, materiálových a kontextuálních nastíněna i problematika sociálních konsekvencí či laterality (autorka používá nesprávně termín laterita).

Míru úsilí, které K. Kalábková investovala do své diplomové práce, dokumentuje i 25 stran použité literatury a internetových zdrojů. Velmi informačně přínosné jsou též přehledové tabulky na str. 339- 389 a následné mapy. Horší kvalita ilustračních obrázků je omluvitelná různou kvalitou zdrojů, ze kterých byly získány.

Z formálního hlediska je třeba vyzdvihnout také vynikající gramatickou a stylovou úroveň práce, což bývá u nejen u prací diplomových jev spíše výjimečný. Z hlediska odborného shledávám předloženou diplomovou práci jako nadstandardní, a to jak z hlediska obsahového, tak z hlediska jejího záběru a rozsahu.

Doporučuji proto diplomovou práci Kateřiny Kalábkové k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako výbornou.

V Praze dne 3.1. 2014

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.